



## **IZVJEŠTAJ O RADU TURISTIČKE ZAJEDNICE GRADA VRGORCA OD 01.01.2017. DO 31.12.2017.**

(usvojen na 9. sjednici Skupštine TZ GV, 30. ožujka 2018. god.)

DIREKTORICA

Željka Opačak

Vrgorac, veljača 2018. god.



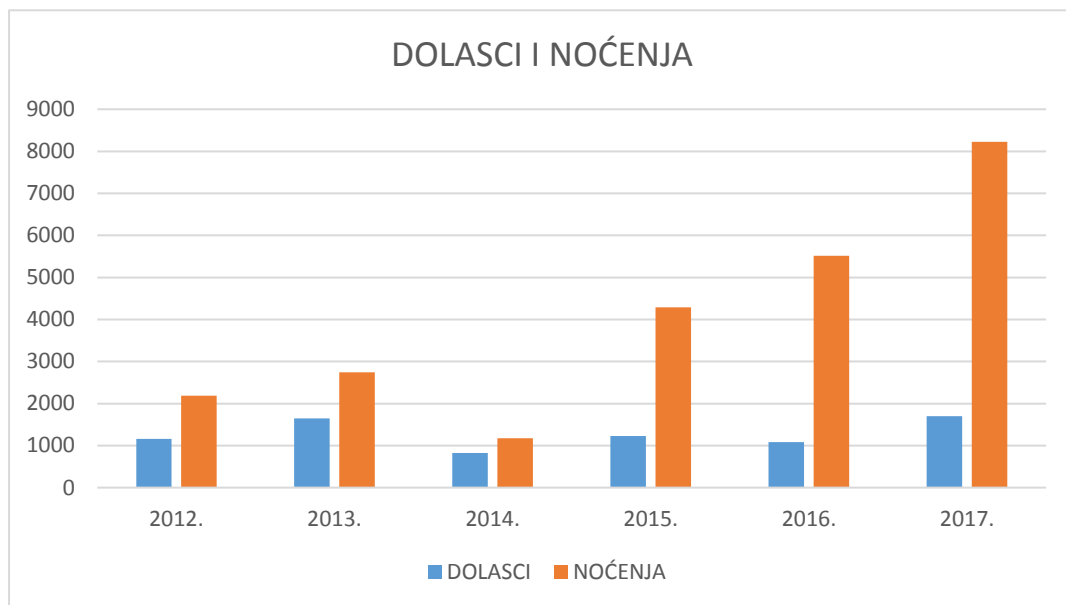
## Sadržaj

1. OSTVARENI REZULTATI TURISTIČKOG PROMETA.....	3
2. OBJEKTI REGISTRIRANI NA PODRUČJU TZ GRADA VRGORCA .....	7
3. PRIHODI TZ GV.....	9
4. IZVJEŠTAJ O PRIJAVLJENIM I DOBIVENIM POTPORAMA .....	11
5. IZVJEŠTAJ O DOGAĐAJIMA .....	13
6. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA, TURISTIČKOG UREDA I TIJELA TZ GRADA VRGORCA .....	20

# 1. OSTVARENI REZULTATI TURISTIČKOG PROMETA

## 1.1. Sveukupno dolasci i noćenja domaćih i stranih turista u proteklom šestogodišnjem razdoblju

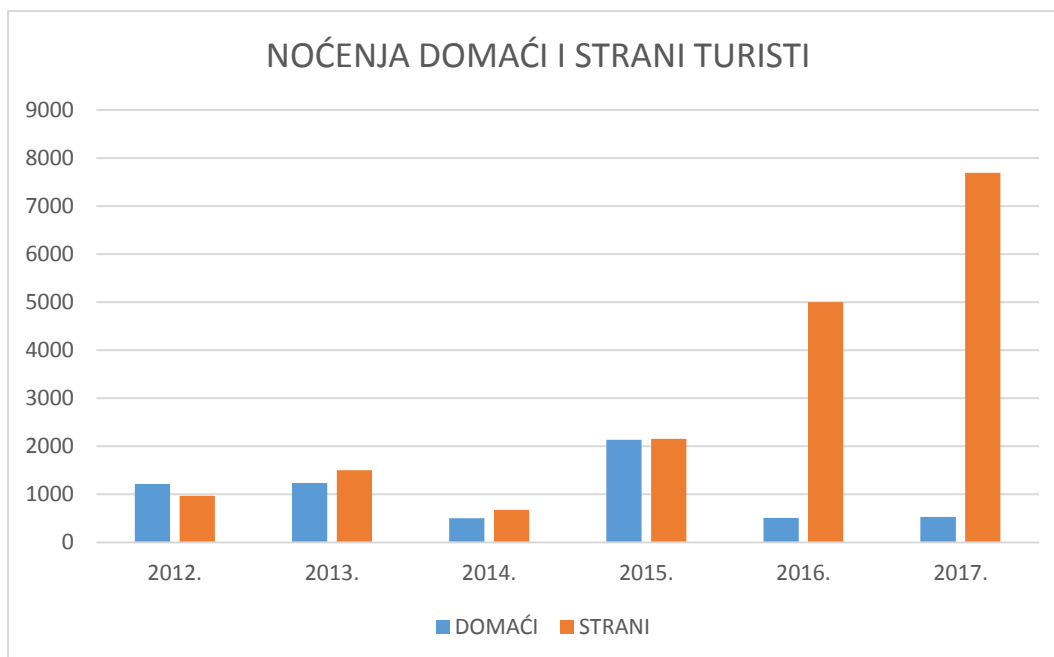
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
DOLASCI	1158	1648	824	1231	1080	1703
NOĆENJA	2188	2741	1177	4290	5516	8224



Otvaranjem prvih kuća za odmor, a potom i njihovim uspješnim rezultatima u Vrgorcu se stvara pozitivna turistička klima, novi se smještani kapaciteti otvaraju diljem vrgorske krajine, ostvaruju se izvrsni rezultati. Na području grada Vrgorca od 01.01.2017. do 31.12.2017. godine ostvareno je 1703 dolazaka što je 57,69 % više u odnosu na isto razdoblje prošle godine te rekordnih 8224 noćenja što čini povećanje od 49,09 % u odnosu na prošlu godinu. Povećanje broja smještajnih kapaciteta i sve veći interes javnosti za uključivanje u kreiranje turističke ponude na području grada Vrgorca svake godine rezultiraju sve većim brojkama u turističkom prometu, a to se posebno odnosi na strane goste.

## 1.2 Noćenja domaćih i stranih turista u proteklom šestogodišnjem razdoblju

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
DOMAĆI	1215	1238	503	2134	512	529
STRANI	973	1503	674	2156	5004	7695



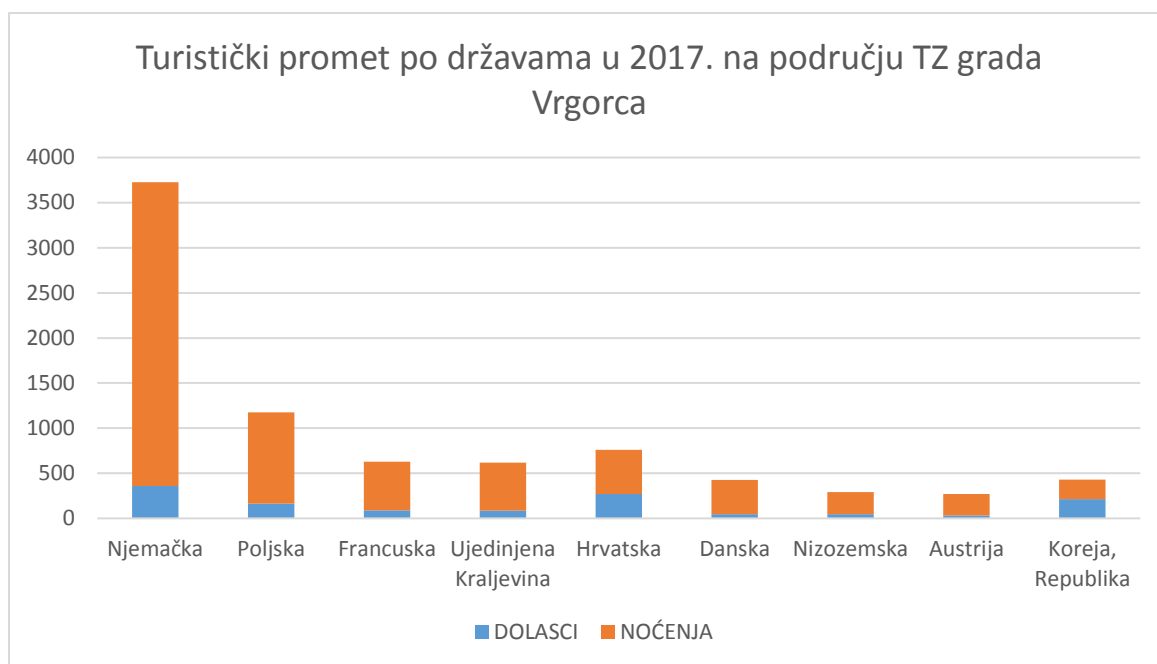
U protekloj 2017. godini posebno je vidljiv rast dolazaka stranih gostiju koji su na području grada Vrgorca ostvarili 7695 noćenja, što je za 53,78 % više nego u prethodnoj 2016. godini. Udio dolazaka stranih gostiju u 2017. godini iznosi 82,38%, dok udio dolazaka domaćih turista iznosi 17,62%. Taj podatak pokazuje rast dolazaka stranih gostiju naspram 2016. godine kada je udio dolazaka domaćih gostiju iznosio 28,23%, a stranih gostiju 71,77%. Što se ostvarenih noćenja tiče, strani gosti u 2017. godini ostvarili su rekordnih 93,57% svih noćenja na području Vrgorca, dok su domaći gosti ostvarili 6,43%, gdje je također vidljiv rast postotka udjela noćenja stranih gostiju koji su u 2016. godini ostvarili 90,76%, svih noćenja na vrgorskom području, dok je udio noćenja domaćih gostiju tada iznosio 9,24 %.

### 1.3 Turistički promet po državama

#### 1.3.1. Turistički promet po državama na području TZ GV (prvih 10)

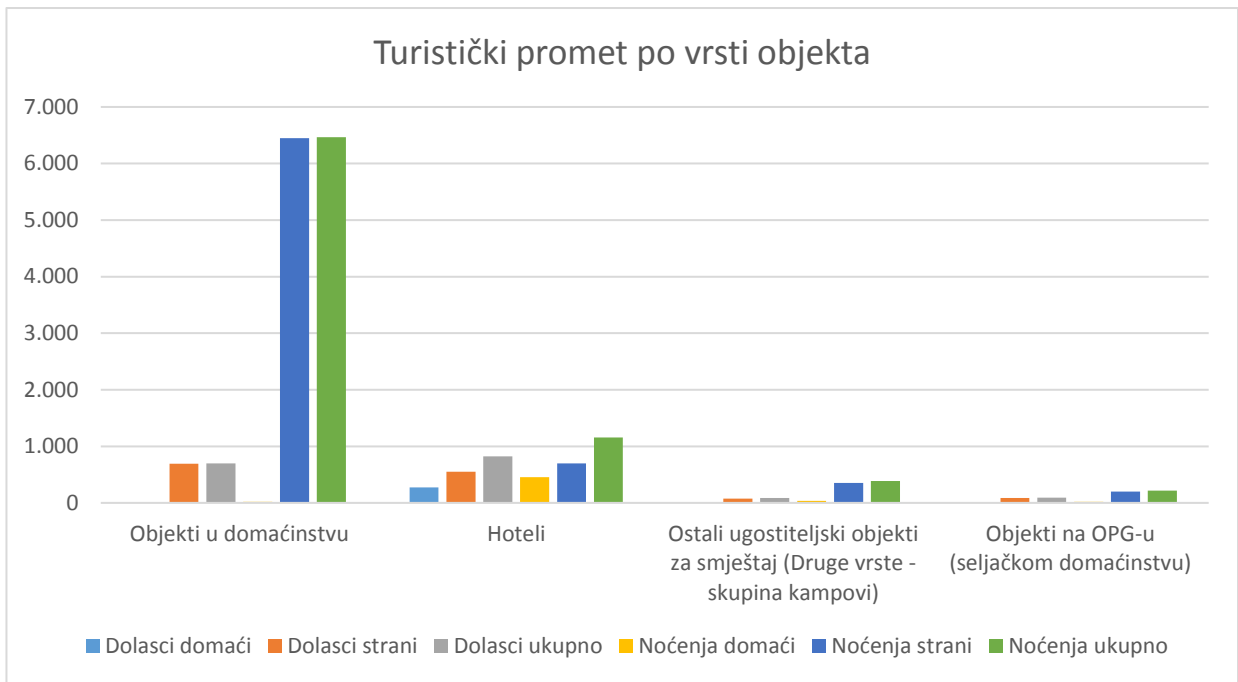
Od stranih gostiju u 2017. godini na vrgorskom području najviše noćenja ostvarili su njemački državljani (41,22%) zatim Poljaci (12,35%) te Francuzi (6,59%). Slijede Britanci (6,50%) te domaći gosti (5,98)

DRŽAVA	DOLASCI	NOĆENJA	UDIO DOLAZAKA	UDIO NOĆENJA
<b>Njemačka</b>	357	3.370	21,43%	41,22%
<b>Poljska</b>	164	1.010	9,84%	12,35%
<b>Francuska</b>	90	539	5,40%	6,59%
<b>Ujedinjena Kraljevina</b>	87	531	5,22%	6,50%
<b>Hrvatska</b>	270	489	16,21%	5,98%
<b>Danska</b>	47	380	2,82%	4,65%
<b>Nizozemska</b>	45	248	2,70%	3,03%
<b>Austrija</b>	32	238	1,92%	2,91%
<b>Koreja, Republika</b>	215	215	12,91%	2,63%



### 1.3.2. Turistički promet po vrsti objekta

Vrsta objekta	Dolasci domaći	Dolasci strani	Dolasci ukupno	Noćenja domaći	Noćenja strani	Noćenja ukupno
<b>Objekti u domaćinstvu</b>	6	693	699	16	6.448	6.464
<b>Hoteli</b>	274	549	823	456	699	1.155
<b>Ostali ugostiteljski objekti za smještaj</b>	13	75	88	38	350	388
<b>Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)</b>	7	86	93	19	198	217
<b>Ukupno:</b>	<b>300</b>	<b>1.403</b>	<b>1.703</b>	<b>529</b>	<b>7.695</b>	<b>8.224</b>



Najveći udio dolazaka i noćenja stranih gostiju u 2017. godini ostvaren je u objektima u domaćinstvu odnosno kućama za odmor i apartmanima, (49,39% dolazaka te 78,60% noćenja), dok je najveći udio dolazaka i noćenja domaćih gostiju u 2017. godini na području Vrgorca ostvaren u hotelskom smještaju (91,33% dolazaka i 86,20% noćenja)

## 2. OBJEKTI REGISTRIRANI NA PODRUČJU TZ GRADA VRGORCA

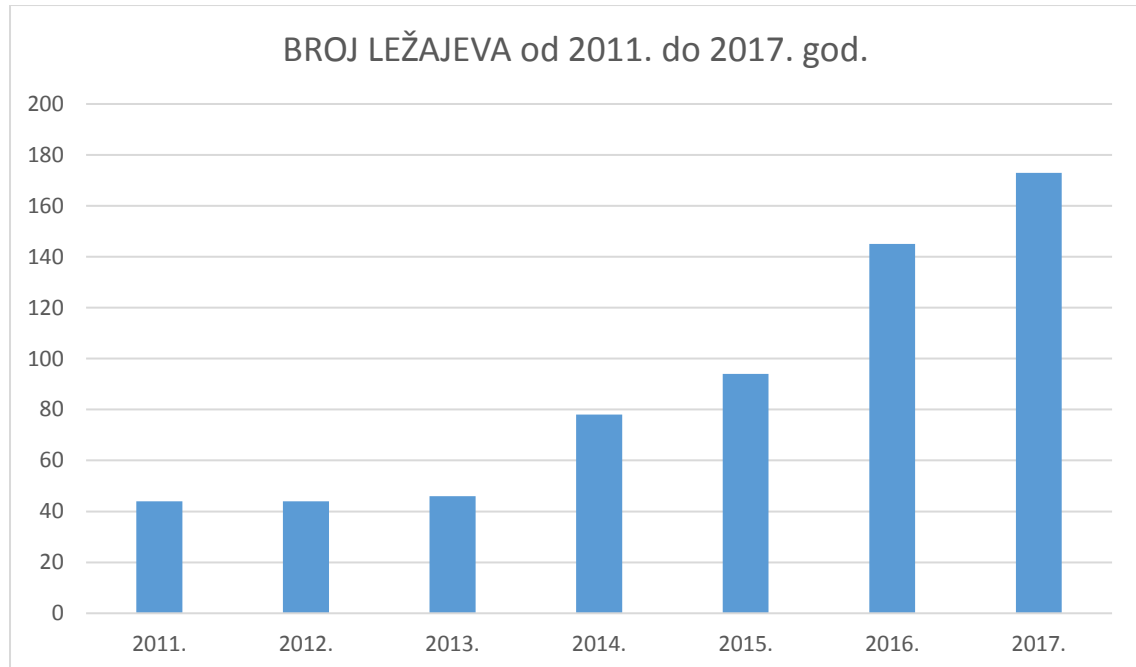
### 2.1 Broj ležaja u smještajnim kapacitetima u 2017. godini.

Turistička ponuda vrgorskog kraja u sezonu 2017. godini krenula je s dosad najvećim brojem ležaja i smještajnih kapaciteta kojega u najvećem postotku čine izvrsno opremljene i uređene kuće, apartmani i vile za odmor s bazenima. Uz standardnu ponudu hotelskog smještaja u Hotelu „Prvan“, Vrgorac sa 20 soba i 44 ležaja, privatni smještaj u domaćinstvu u 2017. godini ponudio je još 129 ležaja, što trenutno sveukupno čini 173 ležaja na području TZGV. U 2018. godini očekuje se nastavak pozitivnog trenda te dodatno povećanje registriranog privatnog smještaja.

#### 2.1.1. Povećanje broj ležajeva u vremenu od 2010. godine do 31.12. 2017. godine

GODINA	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
<b>BROJ LEŽAJEVA</b>	44	44	46	78	94	145	173

Kroz zadnja desetljeća pa sve do 2013. godine u Vrgorcu su bila registrirana samo 44 ležaja u hotelskom smještaju, da bi se od 2013. godine do danas broj ležaja na području vrgorskog kraja povećao na 173 što čini porast od 276 posto u samo pet godina.



## 2.1.2. Registrirani smještajni objekti na području TZ grada Vrgorca

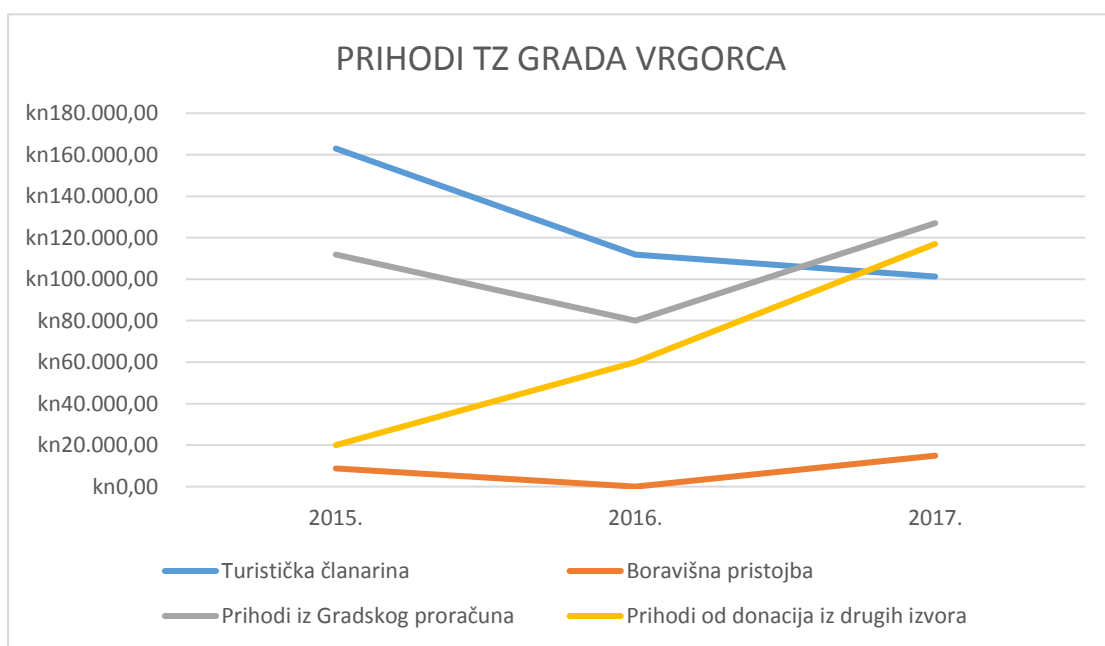
Naziv objekta	Vrsta objekta	Kategorija	Naselje	Brojkr eveta
Apartman 1	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Rašćane	2
Apartman 1	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Rašćane	2
Apartman 2	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Rašćane	4
Apartman br.1.	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Veliki Prolog	2
BOROVAC	Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	2 sunca	Vrgorac	2
Branimir Bobanac	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Kljenak	6
DINKINA KUĆA	(Druge vrste - skupina kampovi) / Kuća za odmor	3 zvjezdice	Kokorići	3
GAŠPAR	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Umčani	15
JURIN DOM	Objekti u domaćinstvu	4 zvjezdice	Rašćane	2
MARINOVA KUĆA	(Druge vrste - skupina kampovi) / Studio apartman	3 zvjezdice	Kokorići	3
Mladen Jović	Objekti u domaćinstvu	4 zvjezdice	Duge Njive	6
NIKOLINA KUĆA	(Druge vrste - skupina kampovi) / Studio apartman	3 zvjezdice	Kokorići	4
PROLOGOS	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Veliki Prolog	6
PRVAN	Hotel	3 zvjezdice	Vrgorac	44
Soba 1	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Vrgorac	2
Studio apartman	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Rašćane	2
Vila Majić	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Vrgorac, Zavojane	8
VILA VELE	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Dusina	8
VILLA ANA	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Vrgorac, Rašćane	6
VILLA ANTONIJA	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Zavojane	8
VILLA KIKIŽA	Objekti u domaćinstvu	5 zvjezdica	Dusina	12
VILLA KRČEVINA	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Kotezi	2
VILLA NIKA	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Vrgorac	8
VILLA RADALJ	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Duge Njive	4
VILLA TONE	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	Višnjica	4
VILLA ŽARKA	Objekti u domaćinstvu	4 zvjezdice	Zavojane	8



### 3. PRIHODI TZ GV

#### 3.1. Prikaz ukupnih prihoda TZ grada Vrgorca od 2015. – 2017. godine

PRIHODI TZ GV	2015.	2016.	2017.
TURISTIČKA ČLANARINA	162.964,06 kn	111.901,31 kn	101.267,76 kn
BORAVIŠNA PRISTOJBA	8.713,59 kn	11.981,28 kn	14.910,14 kn
PRIHODI IZ GRADSKOG PRORAČUNA	111.800,00 kn	80.000,00 kn	127.000,00 kn
PRIHODI OD DONACIJA IZ DRUGIH IZVORA	20.000,00 kn	60.000,00 kn	117.000,00 kn



Od redovnih prihoda u 2017. godini, TZ grada Vrgorca ostvarila je prihode od turističke članarine u iznosu od 101.267,78 kn, boravišne pristojbe 14.910,14 kn te od donacija iz proračuna Grada Vrgorca 172.000,00 kn od čega 60.000,00 kn za redovnu djelatnost te 67.000,00 kn za programske aktivnosti. Prihodi TZ grada Vrgorca koji se odnose na prihode od strane turističke članarine i dalje su opadanju, dok je vidljiv rast prihoda od donacija iz proračuna grada Vrgorca. Također je vidljiv konstantan porast prihoda od strane boravišne pristojbe koji rastu sukladno povećanju broja smještajnih kapaciteta. U 2017. godini je putem javnih poziva i donacija, TZ grada ostvarila prihode od 117.000,00 kn.

### 3.2. Prihodi od donacija iz proračuna Grada Vrgorca za 2017. god.

ZA REDOVNO POSLOVANJE	ZA PROGRAMSKE AKTIVNOSTI
60.000,00 KN	67.000,00 kn

Prihodi iz proračuna Grada Vrgorca u 2017. godini iznosili su sveukupno 127.000,00 kn. Od toga 60.000,00 kn činile su donacije za programske aktivnosti te 67.000,00 kn za programske aktivnosti i to kako sijedi:

#### DONACIJE GRADA ZA PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

DONACIJE GRADA – BOŽIĆNI SAJAM 2016. GOD.	17.000,00 KN
DONACIJE GRADA – DANI PRŠUTA I VINA	15.000,00 kn
DONACIJE GRADA – DAN JAGODA	5.000,00 kn
DONACIJE GRADA – FESTIVAL MATE SVJETSKI	10.000,00 kn
DONACIJE GRADA – DANI BIKLE I BIKLIJADA	20.000,00 kn

### 3.3. Ostali prihodi od donacija

#### OSTALI PRIHODI OD DONACIJA I SPONZORSTAVA

DONACIJE HRVATSKE TURISTIČKE ZAJEDNICE	55.000,00 kn
DONACIJE TZ SDŽ	32.000,00 kn
DONACIJE SDŽ	5.000,00 kn
DONACIJE MINISTARSTVO GOSPODARSTVA RH	10.000,00 kn
DONACIJE MI BRAĆA PIVAC	15.000,00 kn

## 4. IZVJEŠTAJ O PRIJAVLJENIM I DOBIVENIM POTPORAMA

### 4.1. JAVNI POZIV SPLITSKO DALMATINSKE ŽUPANIJE – 5.000,00 kn

- Turistička zajednica grada Vrgorca prijavila je manifestaciju „ Dani Dalmatinskog pršuta i vina“ na natječaj Splitsko dalmatinske županije „**Javni poziv udrugama građana i turističkim zajednicama Splitsko-dalmatinske županije na podnošenje zahtjeva za bespovratna sredstva iz Programa potpore turističkim manifestacijama i udrugama u 2017. godini**“ koji je objavljen 1. veljače 2017. godine na mrežnim stranicama Splitsko dalmatinske županije. Sukladno **Odluci o dodjeli sredstava** objavljenoj 8. lipnja 2017. SDŽ je dodijelila **5.000,00 kn** TZ Vrgorac za manifestaciju „ **Dani Dalmatinskog pršuta i vina**“. Turistička zajednica je potpisala Ugovor o sufinanciranju te ga dostavila SDŽ zajedno s Završnim opisnim i financijskim izvješćem na temelju čega će se odobrena sredstva isplatiti na račun Turističke zajednice.

### 4.2. JAVNI POZIV HRVATSKE TURISTIČKE ZAJEDNICE – 55.000,00 kn

- Turistička zajednica grada Vrgorca prijavila je manifestaciju „ **Dani Dalmatinskog pršuta i vina**“ na natječaj HTZ -a „ **JAVNI POZIV za potpore događanjima u 2017. godini**“ objavljenom u ožujku 2017. godine na mrežnim stranicama HTZ-a. Na temelju **Odluke o dodjeli potpore: Potpore događanjima na turistički nerazvijenim PPS područjima** koju je Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice donijelo 27. srpnja 2017. godine Turističkoj zajednici grada Vrgorca odobrena sredstva u iznosu od **20.000,00 kn** za manifestaciju „Dani Dalmatinskog pršuta i vina“. Turistička zajednica grada Vrgorca izvršila je svoje obaveze sukladno uvjetima i kriterijima Potpore događanjima u 2017. i potpisala Ugovor o sufinanciranju te ga dostavila HTZ-u zajedno s Završnim opisnim i financijskim izvješćem na temelju čega će se odobrena sredstva isplatiti na račun Turističke zajednice.
- Na **JAVNI POZIV za dodjelu potpora turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima u 2017. godini** objavljenom u ožujku 2017. godine na mrežnim stranicama HTZ-a TZ grada Vrgorca prijavila je dva projekta i to:
  1. Edukacija i jednodnevni seminar „Osmišljavanje turističkog proizvoda u ruralnom turizmu“
  2. Izrada i postavljanje info tabli i smeđe signalizacije na području grada Vrgorca

Temeljem odluke Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice o dodjeli potpora od 27. srpnja 2017. godine za oba projekta je odobrena potpora i to za edukacija i jednodnevni seminar „Osmišljavanje turističkog proizvoda u ruralnom turizmu“ odobrena je potpora u visini iznosa **20.000,00 kn** te za izradu i postavljanje info tabli i smeđe signalizacije na području grada Vrgorca odobrena je potpora u iznosu od **15.000,00 kn**. TZ grada Vrgorca dostavila je HTZ-u potpisane ugovore te kreće u realizaciju navedenih projekta.

#### 4.3. JAVNI POZIVI TURISTIČKE ZAJEDNICE SPLITSKO DALMATINSKE ŽUPANIJE 32.000,00 kn

- 12.000,00 kn - Turistička zajednica grada Vrgorca prijavila je manifestacije „Dani Dalmatinskog pršuta i vina“ te manifestaciju „Dani bike i 18. Biklijada“ na **Javni poziv za kandidiranje manifestacija za dodjelu potpore iz programa „Potpore za turističke manifestacije“ u 2017. godini** koji je TZ SDŽ objavila u veljači 2017. godine na mrežnim stranicama TZ Splitsko dalmatinske županije. Sukladno odluci koju je donijelo stručno povjerenstvo Turističke zajednice Splitsko – dalmatinske županije dana 18. svibnja 2017. godine, TZ grada Vrgorca odobrena je potpora za Dane Dalmatinskog pršuta i vina u iznosu od **6.000,00 kn** te za Dane bike i 18. Biklijada također u iznosu **6.000,00 kn**.
- **Smeđa signalizacija – Staze Put Gradine i Ilića Glavica – 20.000,00 kn.** Turistička zajednica grada Vrgorca prijavila je TZ SDŽ projekt obilježavanja dvije pješačke staze Put Gradine i Ilića Glavica prikladnom smeđom signalizacijom te joj je odobreno 20.000,00 kn.

#### 4.4. POKROVITELJSTVO MINISTARSTVA GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA RH

- TZ grada Vrgorca prijavila je na „Javni poziv za prijavu gospodarskih manifestacije, znanstveno-stručnih skupova i ostalih aktivnosti promidžbe, poduzetništva i obrta te za prijavu nacionalnih projekata promidžbe poduzetništva iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta u 2017. godini“, manifestaciju „Dani Dalmatinskog pršuta i vina“ te je od strane Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta RH za prijavljenu manifestaciju prijavljeno 10.000,00 kn.

#### 4.5. POTPORE SPONZORA

- Na temelju zamolbe za novčanu potporu trodnevne manifestacije Dani Dalmatinskog pršuta i vina, a sve u svrhu razvoja ruralnog turizma, kao i gospodarskog i poljoprivrednog razvoja vrgorskog kraja koju je TZ grada Vrgorac uputila MI Braća Pivac d.o.o. (URBROJ 30-17 od 09. svibnja 2017. god.) MI Braća Pivac je pozitivno odgovorila te je ostvarena donacija u iznosu 15.000,00 kuna.

## 5. IZVJEŠTAJ O DOGAĐAJIMA

### 5.1 MANIFESTACIJE I DOGAĐANJA U ORGANIZACIJI TZ GRADA VRGORCA

#### VELJAČA

- **MAČKARE, 26.2.2017.**

TZ grada Vrgorca nastavila je s uspješnom organizacijom mačkarskog programa u gradu koji se tradicionalno uz povorku te zabavni igrokaz održao na vrgorskom gradskom Korzu. U suradnji s udrugom mladih „Mali zeleni“ Vrgorac koji su bili realizatori i glavni sudionici izvrsnog scensko-zabavnog spektakla, mačkarskoj povorci priključilo se nekoliko stotina Vrgorčana koji do suza nasmijani nisu krili oduševljenje priređenim programom. Poklade je tradicionalno uvećao nastup i vrgorske Gradske glazbe „Ljudevit Bačić“, a iznimno velik broj aktivista i sudionika u programu još su jednom potvrdili da je Vrgorac grad uvijek spreman za veselje i da se najbolje zabavlja na vlastiti račun.

NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA

PARTNER: UDRUGA MALI ZELENI, VRGORAC

UTROŠENA SREDSTVA: 1.096,31 KN

#### TRAVANJ

- **OSVITLAJMO GRADINU, 22.4.2017.**

I ove godine smo proslavili Dan planeta Zemlje već tradicionalnom akcijom uređenja tvrđave Gradine i čišćenjem pristupnog puta. Osim Vrgorčana volontera, akciju su također potpomogli DVD Grada Vrgorca i Gradska čistoća, te MI Braća Pivac kao sponzori fažola kojim smo se na kraju počastili. Na akciju čišćenja ove se godine odazvalo oko 30-ak građana, a Gradina je ponovno zablistala zahvaljujući upravo ekološko osviještenim Vrgorčanima koji brinu o svom okolišu.

NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA

UTROŠENA SREDSTVA: 823,19 KN

#### SVIBANJ

- **PROSLAVA MEĐUNARODNOG PRAZNIKA RADA, 1.5.2017.**

U Gradskom parku smo uz ukusan grah i domaće vino proslavili Međunarodni praznik rada. Oko 200 porcija se podijelilo vrlo brzo, dok su građani uživali u druženju i lijepom vremenu. Proslava se održala zahvaljujući organizaciji Turističke zajednice i pod pokroviteljstvom Grada Vrgorca, s ciljem dodatnog poticanja građana na češći dolazak i boravak u vrgorskom gradskom parku, jedinstvenom na ovim područjima. Međunarodni praznik rada organizirano se slavio u Vrgorcu još 1910. godine, dakle svega 20 godina nakon što se počeo slaviti u svijetu, a u sklopu

proslave Vrgorac se tradicionalno budi uz jedinstven prvomajski običaj koji opstaje već gotovo cijelo stoljeće - krađu cvijeća. Tijekom noći vrgorski mladići "krađu" pitare cvijeća stanovnika Vrgorca i njima ukrašavaju glavnu vrgorsku ulicu koja prolazi starim dijelom grada, poznatu kao Pijaca.. Vlasnici pitara kroz jutro dolaze i nose svoje cvijeće nazad doma uz osmijehe i zadovoljstvo što običaj opstaje i dalje, iako poneka domaćica koja ne uspije pronaći svoje pitare s pravom bude bila ljuta. Ovaj običaj vuče svoje podrijetlo u davna vremena još prije Drugog svjetskog rata kada su posude sa cvijećem krali mladi momci i to od cura u koje bi se zaljubili. A ujutro dok bi cure tražile svoje cvijeće po mjestu, ovi bi ih iz prikrajka promatrali.

NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA  
UTROŠENA SREDSTVA: 2.543,53 KN

- **DRVENIČKE STINE, SUSRET DRVENIČANA I VRGORČANA, 6.5.2017.**

Već tradicionalni susret Drveničana i Vrgorčana te prijatelja iz okolnih gradaca i mjesta održao se treću godinu za redom na Drveničkim stinama u organizaciji turističkih zajednica Vrgorca i Drvenika te uz potporu HPD Vrgorac i HPD Adrion. Grupe su krenule iz Drvenika s primorske strane te iz sela Višnjica s vrgorske strane, a nakon tradicionalnog susreta na vrhu povijesne staze koja je bila jedna od glavnih prometnica i žila kucavica ovoga kraja i kojom je 1772. godine prošao i slavni putopisac Alberto Fortis, uslijedilo je zajedničko druženje u etno selu Kokorići uz puno smijeha, plesa i veselja. Osim turističke valorizacije drevnih staza, ovim godišnjim susretom stanovnici ukazuju na našu povijesnu povezanost, na povezanost primorja i zaobalja, kao i važnost tunela Ravča – Drvenik koji je od strateškog značaja za obje strane.

NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA  
PARTNERI: TZM DRVENIK, HPD VRGORAC, HPD ADRION  
UTROŠENA SREDSTVA: 3.617,13 KN

- **DAN JAGODA, 13.5.2017.**

Na lokalnoj vrgorskoj fešti od jagoda obilježili smo i ovu sezonu berbe jagoda. Na Gradskom korzu družili smo se uz glazbu uživo i slastice od najslađih, vrgoračkih jagoda. Naši volonteri pripremali su tako palačinke s jagodama i čokoladom i frapee od jagoda u kojima su najviše uživali naši najmlađi sugrađani. Osim toga, u ponudi smo imali i jagode u bijeloj i crnoj čokoladi, te neizostavne jagode sa šlagom. Ovaj događaj smo također iskoristili i u humanitarne svrhe.

NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA  
POKROVITELJ: GRAD VRGORAC  
UTROŠENA SREDSTVA: 6.128,78 KN

GRAD VRGORAC: 5.000,00 KN  
TZ GRADA VRGORCA: 1.128,78 KN



## LIPANJ

- **DANI DALMATINSKOG PRŠUTA I VINA, 9.-11.6.2017.**

PRVI DAN 9.6.2017. petak

18:00 – dolazak izlagača

19:00 – 24:00 – degustacija pršuta, tradicionalnih suhomesnatih proizvoda, vina, te ostalih domaćih proizvoda

19:30 – folklorni program uz tradicionalne plesove i pjesme

20:00 – „Ribarska večer u Zagori“ – kulinarski show u suradnji udruženja obrtnika Vrgorca i Kaštela

21:00 – 23:00 – zabavni program uz glazbu uživo

DRUGI DAN 10.6.2017. subota

19:00 – 24:00 – degustacija pršuta, tradicionalnih suhomesnatih proizvoda, vina, te ostalih domaćih proizvoda

19:30 – folklorni program uz tradicionalne plesove i pjesme

20:00 - Kulinarski show „Okusi Zagore“ – hrvatski top chefovi i majstori kuhinje Stevo Karapandža i Željko Neven Bremec spojili su naš pršut i autohtone sorte vina s dalmatinskim specijalitetima

21:00 – nagradno natjecanje u rezanju pršuta

21:30 – zabavni program uz glazbu uživo

TREĆI DAN 11.6.2017. nedjelja

19:00 – 24:0000 – degustacija pršuta, tradicionalnih suhomesnatih proizvoda, vina, te ostalih domaćih proizvoda

19:30 – folklorni program uz tradicionalne plesove i pjesme

20:00 – „Lovačka večer“ – kulinarski show u suradnji s Lovačkom udrugom

21:00 – sommelierski show „Okusi Zagore“ – sommelier Daniel Čečavac upoznao je publiku s autohtonim sortama vrgorskog vinogorja; Zlataricom, Trnkom i Plavkom

21:30 – zabavni program uz glazbu uživo

Kroz tri dana programa kroz etno selo Kokoriće prošlo je nekoliko tisuća ljudi, gostiju iz cijele Dalmacije i Hercegovine, ali i stranih gostiju iz Norveške, Finske, Švedske, Rusije, Francuske, Austrije, Njemačke koji nisu krili oduševljenje prekrasnim ruralnim ambijentom malog dalmatinskog sela i bogatim gastro sadržajem.

Osim nezaobilaznog pršuta i vina te ostalih delikatesa, na štandovima se pripremala raznovrsna gastro ponuda koju je posebno uvećao dolazak legendarnog Steve Karapandže koji je zajedno s još jednim vrhunskim kuharom Željkom Nevenom Bremecom uživao u malim gurmanskim tajnama vrgorskog kraja te uz asistenciju budućih mladih kuharskih snaga Srednje škole Tina Ujevića iz Vrgorca pripremao jela koja uključuju Dalmatinski pršut i vrgorska vina, Zlataricu i Trnak. Dok su obrtnici grada Kaštela gradelali tunu, gosti iz neretvanskog kraja spremali su brujet i buzaru, vrgorski lovci počastili su



lovačkim gulašom, a sommelier Daniel Čečavac u svojoj je prezentaciji vrgorskih vina ukazao na važnost izgradnje brenda, očuvanja i njegovanja ovih starih vrgorskih sorti. Uz kulinarski i sommelierski show održano je i nagradno natjecanje u rezanju pršuta, a naj(s)p(re)tniji dobitnik otišao je kući s ove manifestacije s pršutom u ruci!

Osim vrgorskih izlagača, ova je manifestacija bila mjesto susreta pršutara iz svih dijelova Hrvatske od Istre, Kvarnera, drniškog kraja i ostalih dijelova Dalmacije te Hercegovine, vinara iz raznih dijelova Hrvatske i susjedne Hercegovine te brojnih drugih izlagača delikatesnih proizvoda od ribe, srdela, maslina, džemova, meda, likera i sve to upakirano u prekrasan ruralni ambijent dalmatinskog Etno sela Kokorići.

Za dobru veselicu pobrinuli su se Acoustic bend te Mario Roso i Dragana Čović iz Makarske, Branko Medak i ekipa iz Metkovića dok je dodatni šarm cijeloj atmosferi dao nastup Folklornog ansambla Matokit iz Vrgorca te KUD Dusina iz Dusine.

Dani Dalmatinskog pršuta i vina su manifestacija izložbeno-prodajnog i zabavnog karaktera na kojoj Vrgorac gradi svoju turističku ponudu i priču o domaćim proizvodima, autohtonim vrgorskim vinima posebno Zlatica i Trnak i ponajboljem Dalmatinskom pršutu kojeg nudi vrgorski kraj.

Vrgorac je uistinu grad Dalmatinskog pršuta i vina i to ne samo zbog najvećeg vinogorja i najveće proizvodnje te dalmatinske delikatese, već i zbog ove fešte koja je se pokazala kao pun pogodak za sve posjetitelje, izlagače, a posebno za velik broj stranih gostiju koji su nam stigli s Makarske Rivijere.

Dani Dalmatinskog pršuta i vina održali su se i ove godine u organizaciji Turističke zajednice grada Vrgorca te pod pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede RH i Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta RH.

NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA

PARTNERI: GRAD VRGORAC, MI BRAĆA PIVAC, ETNO SELO KOKORIĆI, KLASER HRVATSKI PRŠUT

UTROŠENA SREDSTVA: 60.631,79 KN

HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA: 20.000,00 KN

GRAD VRGORAC: 15.000,00 KN

TZ SDŽ: 6.000,00 KN

SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA: 5.000,00 KN

MINISTARTVO GOSPODARSTVA: 10.000,00 KN

POKROVITELJI: MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE RH, MINISTARSTVO GOSPODARSTVA,  
PODUZETNIŠTVA I OBRTA RH





## KOLOVOZ

- **FESTIVAL PUSTOLOVA „MATE SVJETSKI“**

Festival pustolova „Mate Svjetski“ održava se u čast svjetskog putnika Mate Šimunovića koji se s rodnih Stilja otisnuo na putovanje dugo 19 godina, gdje je obišao cijeli svijet pješice, biciklom, na konju, brodom, čamcem i to sve uz pratnju svog vjernog psa Globusa. 2015. godine Turistička zajednica grada Vrgorca kreće s organizacijom festivala, na kojem sudjeluju putopisci i pustolovi, i svojim pričama i predavanjima nastoje publici dočarati zemlje koje su posjetili, zemlje koje je posjetio Mate. Festival se održava dvije večeri zaredom, u Vrgorcu, i na Matinim rodnim Stiljima.

I ove godine je tako festival započeo u Vrgorcu, i to u šumski bajkovitom okruženju Gradskog park, gdje je Stipe Božić, jedan od glavnih suorganizatora festivala, publici ispričao sve o svjetskim pustinjama koje je posjetio. Osim brojnih egzotičnih fotografija i priča koje potvrđuju bogatstvo tamošnje kulture i običaja, posjetitelji su imali priliku i pogledati Božićev dokumentarni film o Sahari. Na posljetku su mu se pridružili i ostali članovi planinarskog društva „Sveti Jure“ iz Zagvozda koji sa svojom ekspedicijom Vlaji na Himalaji kreću u Nepal s namjerom da osvoje jedan od najviših vrhova Himalaje, Mera Peak, visok 6476 metara.

Druga večer festivala preselila se iz Vrgorca na Matina rodna Stilja, selo na obroncima planine Matokit gde je brojna zainteresirana publika pod zvjezdanim ljetnim nebom uživala u snovima, avanturama i pustolovinama kroz koje su ih vodili ovogodišnji gosti festivala. Varaždinski putopisac Damir Vujnovac u svom putopisu s humanitarnom notom govorio je o životu naroda Saharawi, razmještenom po izbjegličkim gradovima duž saharske pustinje. Njegov boravak, a posebno rad s djecom koja iako živeći u teškim uvjetima nikad ne skidaju osmijeh s lica, rezultirao je i Damirovim hvale vrijednim projektom, prvom zbirkom dječjih radova tog naroda pod nazivom 'Glas iz Sahare' koja je tiskana na arapskom, hrvatskom i engleskom jeziku. Još jedan svjetski putnik, profesionalni fotograf iz Imotskog Goran Jović svojim je fantastičnim fotografijama publiku odveo u Afriku, točnije u Namibiju, zemlju s tisuću prirodnih čuda, zemlju u koju se, kako kaže, lako zaljubiti, a posebno u pripadnike najstarijih naroda Himbe i Bušmane među kojima je boravio neko vrijeme i tako zabilježio prekrasne trenutke života u ovoj surovoj ljepoti. Za kraj festivala, Davor Rostuhar u sklopu svoje pješačke turneje po Hrvatskoj došao je i do Stilja te kroz svoje predavanje „Usudi se sanjati“ najavio svoj povijesni pohod, prvu hrvatsku ekspediciju na Južni pol. Davor je govorio o svom životnom snu, ali i o tome kako se uopće odlučio otisnuti na putovanje svojih snova, kako svladava prepreke na koje nailazi putem te kako teku fizičke pripreme za ovu povijesnu ekspediciju koja će u određenim trenucima zahtijevati nadljudske napore. Sva tri predavanja održana su pod budnim okom domaćina festivala Stipe Božića koji je predstavio svakog predavača nazvavši ih lovcima na pustolovine. U sklopu druge i završne večeri na Stiljima je već tradicionalno bila postavljena izložba fotografija koje je na svom putovanju dugom 19 godina fotoaparatom zabilježio Mate Svjetski, a danas te fotografije osim što su putopisno blago, predstavljaju jedan dokument vremena, foto zapis svijeta kakav je bio prije gotovo stotinu godina. Također je na Stiljima bila postavljena i izložba fotografija vrgorskih motiva u organizaciji Foto Hrvatska. Na kraju večeri svi posjetitelji i sudionici festivala počastili su se izvrsnim lovačkim gulašom te nastavili druženje do dugo u noć uz razgovore o već doživljenim pustolovinama ili maštanjima o osvajanju dalekih destinacija. Upravo je to ono najvrjednije što je Mate Svjetski ostavio svom

kraju. Festival pustolova „Mate Svjetski“ i ove se godine održao u organizaciji Turističke zajednice grada Vrgorca i Udruge Mate Svjetski te pod pokroviteljstvom Grada Vrgorca.

NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA

POKROVITELJ: GRAD VRGORAC

UTROŠENA SREDSTVA: 17.471,04 KN

GRAD VRGORAC: 10.000,00 KN

TZ GRADA VRGORCA: 7.771,04

## LISTOPAD

- **DANI BIKLE I BIKLIJADA, 07.10.2017.**

U Vrgorcu je 07.10.2017. godine održana 18. Biklijada, manifestacija koja se tradicionalno održava prve subote mjeseca listopada i kojom Vrgorčani žele od zaborava sačuvati biklu, osvježavajuće pučko piće sastavljeno od mladog vina i kozjeg mlijeka. Oko tisuću posjetitelja uživalo je u zabavi priređenoj na ovogodišnjoj Biklijadi, organiziranoj u centru grada, na igralištu Osnovne škole 'Vrgorac'. Tu ih je dočekalo dvadesetak štandova s hranom i rukotvorinama i što je najvažnije, biklom, koja se besplatno dijelila svim zainteresiranima. Uz biklu, središnju važnost na ovogodišnjoj manifestaciji imao je ćufter, pučka slastica od mošta koju su Vrgorčani zajedno s Makaranima i Imoćanima ove godine zaštitili kao nematerijalno dobro Republike Hrvatske. Njemu u čast Vrgorka Snježana Radonić održala je kratku prezentaciju izrade ove vjekovne slastice.

U gastro dijelu Biklijade i ove godine gosti su uživali u bogatoj ponudi specijaliteta. Lovačka udruga Rilić spravljala je veprovinu na divljač, Ekipa iz Šarić Struge kod Ploča za susjednim štandom je spravljala brujet od mušula na buzaru. Lovačka udruga Matokit kuhala je također divljač, a Lada Rakić iz koteške konobe Andrija nudila je jetricu na kiselo s purom. OPG-ovci su nudili poljički soparnik, usoljenu ribu, maslinovo ulje te delikatese i prerađevine od maslinovog ulja, ljekovite pripravke i sadnice lavande. KUD Dusina, Sindikat umirovljenika Hrvatske te Vrgorke Snježana Radonić i Brigita Vukosav su prodavale slastice i kolače, a Udruga Osmijeh pekla je fritule. Ni ove godine nisu izostali vrgorski medari Majić, Bulog, Vuleta i Erceg koji su nudili med i pripravke od meda kojima se liječi pad imuniteta i razne druge gastrointestinalne tegobe. Zavičajna udruga Veliki Godinj dijelila je litre ukusne bikle spravljene od raščanskoga mladog vina i kozjeg mlijeka. Na štandovima s rukotvorinama prodavali su se suveniri od maslinova drveta, nakit, igrčke, lutkice te oslikane majice Učeničke zadruge 'Bušin' OŠ 'Vrgorac' koje su bile najomiljenije među najmlađima. U glazbenom dijelu programa goste je u hladnoj večeri uz biklu grijao i Gojak band iz Makarske, nakon čega su nastupali mandolinisti iz Metkovića i Vrgorca.

Folklorni program započeo je nastupom vrgorskog KUD-a Dusina, nakon njih su u ritmu nastavili KUD Marko Markota iz Rogotina, sinjska Udruga za očuvanje baštine Cetinskog kraja, KUD 'Naši korijeni' iz župe Kljaci, KUD Podbablje, 'Dream team babe', a folklorni dio večeri zaključio je domaći Folklorni ansambl Matokit iz Vrgorca. U drugom dijelu glazbenog programa Vrgorčane je oduševio nastup malih zumbica.

NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA  
POKROVITELJ: GRAD VRGORAC

UTROŠENA SREDSTVA: 39.688,67 KN  
GRAD VRGORAC: 20.000,00 KN  
TZ SDŽ: 6.000,00 KN  
TZ GRADA VRGORCA: 13.688,67

## PROSINAC

- **BOŽIĆNI SAJAM, 03.12.2017., 10.12.2017.**

Božićno druženje na Trgu branitelja već četvrtu godinu za redom TZ grada Vrgorca održala je smo tri vikenda u prosincu gdje su mali i veliki Vrgorčani uživali u kuhanom vinu, fritulama, toplini vatre i dobroj glazbi! Prvog vikenda, osim tradicionalne ponude hrane i pića također su se i prodavali suveniri i domaći proizvodi naših udruga i OPG-ova. Drugog vikenda druženje je upotpunio nastup Gradskog orkestra Ljudevit Bačić te tradicionalna božićna tombola Udruge Osmijeh. Zadnja večer druženja bila je božićni dar našim najmlađima, koji su uživali u lutkarskoj predstavi "Čarobna pahuljica," kazališta „Bumerang“ iz Splita koja je bila besplatna za sve posjetitelje. a čarobne su bile i naše male gošće iz Otrić Seoca te djevojke SŠ Tina Ujevića koje su večer uljepšale svojim izvedbama božićnih pjesama uz pratnju profesora Jure Vujevića. U očekivanju Djeda Mraza atmosferu i dobro raspoloženje podigle su naše fenomenalne zumbice by Mateja, a onda je na vrhuncu večeri konačno stigao i dragi gost i u organizaciji TZ grada Vrgorca najmlađima podijelio slatke poklon paketiće.

NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA  
POKROVITELJ: GRAD VRGORAC

UTROŠENA SREDSTVA: 15.834,57 KN  
GRAD VRGORAC: 10.000,00 KN  
TZ GRADA VRGORCA: 5.834,57 KN

## 5.2. POTPORE DOGAĐANJIMA

Svojim aktivnim djelovanjem i sudjelovanjem TZ grada Vrgorca u 2017. godini podržala je sljedeća događanja:

- „HAIR SMILE“, 3.6.2017., jedinstveni modno humanitarni događaj i modna revija frizura
- „VEČER POD MATOKITOM“, 01.07.2017.
- „S TINOM U VRGORCU“, 30.06.-05.07.2017., književno-kulturna manifestacija
- „VEČER TRADICIJE I PUČKE ARHITEKTURE“, 16.09.2017. Veliki Godinj



## 6. IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA, TURISTIČKOG UREDA I TIJELA TZ GRADA VRGORCA

Sukladno Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji poslova u Turističkom uredu, TZ grada Vrgorca ima samo jednog stalno zaposlenog djelatnika, i to direktora/direktorice Turističkog ureda koji organizira i rukovodi radom Zajednice. Stoga su sve aktivnosti provedene u 2017. godini, a koje su i navedene u ovome Izvještaju o radu TZ GV uključujući i rad Turističkog ureda, rezultat rada, organizacije i izvršavanja zadaća direktorice.

### 5.1. TURISTIČKI URED

- TZ grada Vrgorca provodi zadatke utvrđenih Programom rada za 2017. i zaključcima Turističkoga vijeća i Skupštine TZ GV. Temeljem novog „Pravilnika o načinu vođenja popisa turista te obliku i sadržaju obrasca prijave turista TZ“ (NN 126/15) od 1. siječnja 2016. godine, započela je primjena novoga jedinstvenoga nacionalnoga sustava prijave turista Turističkoj zajednici - eVisitor. Od tada svi registrirani smještajni objekti vrše online prijavu i odjavu turista putem navedenog jedinstvenog informatičkog sustava eVisitor koji je za sve korisnike besplatan. Turistička zajednica grada Vrgorca sukladno Pravilniku uvrštava u sustav eVisitor sve objekte na svom području koji pružaju uslugu smještaja te informira iznajmljivače o novostima i unosu prijave turista putem ovog sustava te pružamo pojedinačne edukacije našim obveznicima u prostorijama Ureda ili izravno kod iznajmljivača.
- Turistički ured u Ul. Rade Miletića 1 u Vrgorcu ujedno je i turističko – informativni centar gdje smo na usluzi informacijama i materijalima kako posjetiteljima, tako i svim zainteresiranim subjektima, informiramo goste i posjetitelje atraktivnostima, smještajnim mogućnostima, o znamenitostima i ljepotama vrgorskog kraja i okolice, upoznajemo pravne i fizičke osobe s uputama u svezi uplata boravišne pristojbe, kao i o aktualnim propisima u turizmu. Izvještavamo iznajmljivače na našem području o datumima održavanja radionica u organizaciji predstavništva HTZ-a.
- Putem pokretanja postupka prijema djelatnika za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u Turističkom uredu, Turistička zajednica grada Vrgorca sklopila je Ugovor s HZZ-om te na stručno osposobljavanje primila kandidatkinju Doru Divić. Stručno osposobljavanje će se vršiti od 13. lipnja 2017. do 14. lipnja 2018. godine.

### 5.2. RAD TIJELA TZ GV

- U 2017. godini održale su se četiri sjednice Turističkog vijeća (27.02.2017., 05.06.2017., 22.08.2017. te 27.10.2017.), dvije sjednice Skupštine Turističke zajednice (30.03.2017. i 28.12.2017.), te se dva puta sastao Nadzorni odbor (07.03.2017. te 07.12.2017.) u sastavu Željko Pervan, Ante Tolić koji je delegiran od strane TZ SDŽ, predsjednica NO Kornelije Bajalo i uz prisustvo direktorice Željke Opačak.

### 5.3. OSTALE AKTIVNOSTI

- **21.01.2017. - ZELENO PLAVO** – U sklopu projekta Vrgorac, Grad Dalmatinskog pršuta i vina obrtnici Vrgorca zajedno s predstavnicima Grada Vrgorca i TZ grada Vrgorca predstavili su Vrgorac uz degustaciju ponajboljeg dalmatinskog pršuta i autohtonih vina vrgorskog vinogorja na manifestaciji Zeleno-plavo u Požegi koja se 21.01.2017. desetogodinu za redom održala organizaciji HOK-a. Na iznimno posjećenoj i medijski popraćenoj manifestaciji i ove su se godine okupili sudionici iz 13 županija i 25 gradova koji su predstavili su svoju eno-gastro i turističku ponudu.
- **21.03.2017.** – Direktorica Željka Opačak sudjelovala je na edukaciji i jednodnevnoj aktivnoj radionici „Osmišljavanje turističkog proizvoda u ruralnom turizmu“ u okviru edukacijskog seminara „Za razvoj ruralnih krajeva“ koja se održala u Trilju organizaciji Turističke zajednice Splitsko – dalmatinske županije i Kluba članova „Selo“ u suradnji s HF Eko Etno Grupa d. o. o.
- **31.5.2017. - Posjet španjolskih novinara**  
U sklopu obilaska srednje Dalmacije u organizaciji TZ SDŽ, španjolski novinari i fotografi Oriol Clavera i Jorge Jimenez Rios iz "Oxigeno Revista" te Charlos Sanchez Pereyra koji piše za blog "Fotouropa" posjetili su Etno selo Kokorići te su uživali u domaćoj gastronomiji i prezentaciji vrgorskih autohtonih sorti vina.
- **08.06.2017. – ZAŠTITA ČUPTERA KAO NEMATERIJALNOG KULTURNOG DOBRA RH**  
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske donijelo je 8. lipnja 2017. Rješenje kojim se utvrđuje da umijeće pripreme ćuptera/kumpeta – tradicijske slastice od mošta iz Makarskog primorja, Imotske krajine i Vrgorske krajine od sada ima svojstvo nematerijalnog kulturnog dobra u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Predmetno kulturno dobro upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-6954, a utvrđene su i mjere zaštite ćuptera, radi njegova budućeg čuvanja od nestajanja. Jedan od nositelja zaštite ćuptera je i TZ grada Vrgorca koji već dugi niz godina prezentira ovu tradicionalnu slasticu od mošta na pučkoj manifestaciji Biklijada i tako je čuva od zaborava. Također, TZ grada Vrgorca jedan je od predlagatelja i nositelja zaštite bikle kao nematerijalnog dobra RH, a proces zaštite je u tijeku i odvija se u suradnji s Konzervatorskim odjelom Imotski.
- **NOMINACIJA ZA TOP DESTINACIJU RURALNOG TURIZMA**  
Vrgorac kao dio Dalmatinske zagore našao se među finalistima u sklopu dana hrvatskog turizma u kategoriji – “destinacija godine, najuspješnija destinacija ruralnog turizma”. Na ovogodišnjim Danima hrvatskoga turizma koji su se održavali 25. i 26. listopada u Malom Lošinj, Dalmatinska zagora prvi je put ušla u finale kao jedna od TOP destinacija ruralnog

turizma! Time je zajednička suradnja Vrgorca te Sinja, Vrlike, Trilja, Imotskog i Dugopolje u kojoj smo po prvi put zajedno nastupili kao finalisti u nekoj kategoriji urodila plodnom te smo sigurni da se ruralni turizam u Zagori budu i da će ovakvih će prilika i priznanja u budućnosti biti još i više.

- **POSEBNO PRIZNANJE „SUNCOKRET RURALNOG TURIZMA“ ZA DANE DALMATINSKOG PRŠUTA I VINA**

TZ grada Vrgorca dobitnik je posebnog priznanja na najvećoj dodjeli priznanja i nagrada ruralnog turizma Hrvatske „Suncokret ruralnog turizma“. u kategoriji RURALNO-TURISTIČKE MANIFESTACIJE. Nagrada je uručena direktorici na svečanoj dodjeli u Zagrebu, 19. prosinca 2017. godine.

- **VEČER VRGORSKOG KRAJA NA MEĐUNARODNOM NATJECANJU „GRAND GOURMET 2017.“, 07.11.2017. MAKARSKA**

U sklopu godišnjeg festivala i međunarodnog gastro natjecanja „Grand Gourmet 2017“ koji se od 07. do 11. studenoga održavao u Hotelu Meteor u Makarskoj održala se „Večer vrgorskog kraja“ na kojoj smo predstavili naš festival Dani Dalmatinskoga pršuta i vina. Uz izvrsna i hvaljena Vina Franić, Vina Gašpar i Vina Pilač, uživali smo u ponajboljim pršutima Pršutane Majić, Vrgoračkih pršuta i MI Braća Pivac. Lada Rakić iz „Izletišta Andrija“ Kotezi oduševila je pravom poslasticom „spuži na ljutiku“, dok je Srednja Škola Tina Ujevića pripremila pravu gastronomsku i turističku prezentaciju svoga vrgorskoga kraja čime su zadobili najviše pohvala svih prisutnih kuhara i ugostiteljskih djelatnika. Cijeli događaj svojim je tradicionalnim kolom u prelijepim vrgorskim nošnjama začinio KUD Dusina. Prvi dan Grand Gourmeta započet je iznimno uspješnom edukacijom Darija Gašpara i prezentacijom stare sorte Zlatarica vrgorska, a završen je pravom vrgorskom feštom i veselim druženjem gdje su vrhunska vina i ukusni zalogaji ispričali divne priče malog zatajenog Vrgorca i pomogli sklopiti velika gurmanska prijateljstva.

NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA

UTROŠENA SREDSTVA: 3.505,95 kn

## 5.4. EDUKACIJE

- **JEDNODNEVNA AKTIVNA RADIONICA „ZA RAZVOJ RURALNIH KRAJEVA“ – OBRAZOVANJE ZA TURIZAM NA SELJAČKIM GOSPODARSTVIMA I RURALNI TURIZAM, 23.11.2017.**

U suradnji Turističke zajednice grada Vrgorca i Hrvatske udruge za turizam i ruralni razvoj „Klub članova Selo“, 23. studenog, u prostorijama Vinarije Pilač u Vrgorcu održana je jednodnevna aktivna radionica s temom Osmišljavanja turističkog proizvoda u ruralnom turizmu. Preko 30-ak zainteresiranih polaznika, među kojima su bili vlasnici OPG-ova, sadašnji i budući



iznajmljivači, djelatnici LAG-ova, putničkih agencija, vodiči, kao i djelatnici iz sustava TZ-a, slušali su predavanja na temu Osnove ruralnog turizma i primjeri dobre prakse, Osnove turističkog proizvoda, Uloga DMK u razvoju turističkog proizvoda, Analiza stanja i mogućnosti plasmana vlastitog turističkog proizvoda, Izrada vlastitog promotivnog plana, Suradnja s turističkom industrijom (od kalkulacija do plasmana proizvoda), koje su održale ispred Klub članova Selo predsjednica udruge, mr.sc. Dijana Katica, dr.med.vet., predsjednica Udruge, mr.sc. Ksenija Keča, profesorica na Međunarodnom sveučilištu Libertas te stručnjakinja za turističku industriju Dubravka Davidović, dipl.oec, dok je direktorica TZ grada Vrgorca Željka Opačak, mag. nov., predstavila manifestaciju Dani Dalmatinskog pršuta i vina. Sudionike je također ispred Grada Vrgorca pozdravio i Pročelnik jedinstvenog upravnog odjela Goran Čulav, mag.oec, koji je naglasio velike potencijale razvoja ruralnog turizma u Vrgorcu. Predavačice su pomogle zaposlenicima u turističkom sektoru i vlasnicima OPG-ova otvoriti nove vidike za osmišljavanje njihovog autohtonog i jedinstvenog ruralnog proizvoda, te za izradu vlastitog promotivnog plana. Velik odaziv na radionicu potvrđuje zainteresiranost i buđenje svijesti kod Vrgorčana, ali i stanovnika iz ostalih mjesta Zagore, koji su ruralni turizam prepoznali kao potencijal.

**NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA**

UTROŠENA SREDSTVA: 25.000,00 Kn

HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA: 20.000,00 KN

TZ GRADA VRGORCA: 5.000,00 KN

**5.5. IZRADA I POSTAVLJANJE INFO TABLI O ZNAMENITOSTIMA NA PODRUČJE GRADA VRGORCA**

TZ grada Vrgorca je prijavila na natječaj HTZ-a projekt „Izrada i postavljanje info tabli i smeđe signalizacije na području grada Vrgorca“ te je s dobivenim sredstvima obilježila deset kulturno-povijesnih lokacija, kula, spomenika. Informativne ploče u crno-bijeloj varijanti pripremljene su i uređene uz stručnu pomoć lokalnih povjesničara Branka Radonića i Davora Jelavića, a postavili su ih djelatnici Gradske čistoće kod Gradskog parka, tvrđave Gradine, svih turskih kula i u staroj gradskoj jezgri. Vrgorac je konačno dobio jedan vodič kroz svoju bogatu kulturno-povijesnu baštinu, koji uvelike pridonosi proširenju turističke ponude. Ovaj projekt namjeravamo nastaviti i proširiti kroz obilježavanje staza i drugih lokaliteta na području Vrgorca i Vrgorske krajine.

**NOSITELJ: TZ GRADA VRGORCA**

UTROŠENA SREDSTVA: 19.381,25 KN

HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA: 15.000,00 KN

TZ GRADA VRGORCA: 4.381,25 KN

